

הגידי את, הגולגולת הידד למוות הפלסטיני

1.

השאול – הוא אל: גוף מברזל
ועיני תידקים.
אלף-בית של פחד
ומדריך אל ספר מותנו.

הסחוס של שמים אלו צפוף, כפתוריהם
נפרמים ביצר של רסיסים.
זרועות שהפלדה והמלט שלהן מתקוטטים,
וגורמים מהפנטים ומתחבטים – מה זאת השפה הסתומה!
הגידי את, הגלגלת העירמה.

מסך למדידת בדידות המלאכים, אחרי
הנפילה אל עולם זוחל על בטנו.
אזמרגד השמים וטיט הבריות
תיאטרון לאבק התמונות.
למען האבק שנקרא לו אור ולתמונת האדם
לבשו כוכבי אלהים בלילם הבדוי
תחתוני נשואים:
שריר האדמה מתוח
והדחפים בשכרון כוכבים.

2.

מחוג של דם
היא הירידה. יד הנצח מושטת.
איני סבור כי יד הנצח היא לא של דם.

3.

חֲצִי שׁוֹר וְחֲצִי סוּס
 יוֹנְקִים יַחְדָּיו שֶׁד שֶׁל תַּפּוּחַ
 – (אוֹלֵי יוֹכִיר לְאַחֲדִים
 אֶת הַפִּתּוּי שֶׁל חוּה) – וְחוּה מֵאֵז בְּנִסְיָעָה
 שֶׁטָּרַם חוּרָה מִמְּנָה. גָּדַר

שֶׁהַתְּקוּפָה קִפְצָה מְעֲלֶיהָ. מְדַבֵּר אֶל עֲצָמוֹ
 אֶל שִׁבְטִים – שֶׁכֵּל אֶחָד מִכֶּנֶה
 עֲצָמוֹ בְּצֵה. וְכָל אֶחָד
 מִשְׁתַּיֵּךְ, מְדֵי יוֹם, אֶל בּוֹר –
 בּוֹר שְׁאֵלָיו יוֹרְדוּ
 גּוֹיּוֹת הָעוֹבְרִים,
 בּוֹר הַשּׁוֹאֲלִים –
 הַנְּחַנְקִים בְּשִׁקָּט.
 בּוֹר הָעֲנִיִּים הַמְּעַבְדִּים אֶת אֲדַמַּת הַמְּדַכְּאִים בְּרִסְיָסִיהֶם.
 בּוֹר הַשִּׁבִּים
 מִמְּפַגֵּשׁ פִּיּוֹס בֵּין הַפְּצָעִים לְסַפִּינָם,
 שְׁאוּמֵר לְשִׁבְטִים הֶלְלוּ חֶלְקִתִּי אֶת גּוֹפֵי כְּרִצוֹנָה,
 כְּמוֹ הָאֲמַת בְּאֲדָמָה הַזֹּה, לְשָׁנִים:
 קוֹל
 וְעַל –
 כְּגוֹף אֶחָד.

מְחוּג שֶׁל דָּם
 הִיא הִירִידָה. יַד הַנִּנְצַח מוֹשֶׁטֶת.
 אֵינִי סָבוּר כִּי יַד הַנִּנְצַח הִיא לֹא שֶׁל דָּם.

4.

הַמְדוּמֵי הִיקוּם – כְּאִשֶׁר הִשְׁמַשׁ תִּקְרָא בָהֶם – הַתְּפֹאָרוֹ סָבִיב רִיסִיו
 כְּכַחַל, וְהָיוּ בְּשֵׁם לְעֲצָבוֹנָיו.
 רֵאשִׁית הַלֵּילָה פָּצַע. מֵה שְׁנוֹתָר זְרָעִים
 מִשְׁחָק לֹא מְרַסֵּן שֶׁל יְלָדוֹת הָרְקִיעַ הַזֶּה.

הִירְצוּ הַחַיִּים רֹצֵף כְּמוֹ בְּאֶגְדָּה? קַח אוֹתָם
כְּזֶרַע וְחִבְקָם
יִלְדָה כּוֹתֶבֶת שִׁירִים. קַח אוֹתָם
כְּמוֹ שֹׁחַר – כְּאֶבֶק
לְשֹׁדוֹת הָאוֹיֵר.

הַשְּׂאוֹל. הַנְּחִיתָהּ. יַד הַנְּצַח מוֹשֶׁטֶת.
זוֹהִי הַמְּלַחְמָה יוֹצֵאת מִנְּרִתִיקָה
בְּסֹפֶר הַנְּבוֹאוֹת. בְּנְרִתִיקָה
הִיא מֵתְרַבֶּה. וְהָאֵדָם הֵימָּן מְשַׁלֵּיךְ עֲלֵינוּ
אֶת רִשְׁתוֹת אֲגָדוֹתָיו.

צִיד אֱלֹהִים הַבְּאִים עַל גֵּל
וְהַבְּאִים עַל סֶלַע,
חַד הוּא.

טְבַעַת הַמּוֹת חוֹתֶמֶת אֶת גּוֹפֵינוּ
עֶקֶר אוֹתָנוּ אִם כֵּן
מִשְׁרֵשֵׁינוּ.
צִוָּה עַל הַרוּחַ לְטַפֵּחַ אֶת רְסִיסֵינוּ. הִנֵּה
אֲדַמְתָנוּ נְרַקְבָת, אֲדוֹן הַמְּלַחְמָה: הִנֵּה בֶּשֶׂר סְבִינוּ
וְאִבּוֹתֵינוּ וּבְנֵינוּ
מִתְפֹּרֵר בְּמִטְבַּח הַיְקוּם, וְהָאֲנָשִׁים בְּעֶסְוִיקֵיהֶם שְׂמִחִים.
אָמַר לָהֶם: כֶּךָ
מְרִימִים הַרוֹצְחִים
אֶת דְּגַל הַרְצַח גְּבוּהָ וּמִתְנַשְּׂא.
אָמַר לָהֶם: כֶּךָ
תִּקַּח אֶת הַנְּצַח בְּבֵיתוֹ
הַתְּרַגְּשׁוֹת הַתְּהוֹם.

מְחוּג שֶׁל דָּם
הִיא הִירִידָה. יַד הַנְּצַח מוֹשֶׁטֶת.
אֵינִי סְבוּר כִּי יַד הַנְּצַח הִיא לֹא שֶׁל דָּם.

.5

ערים, או שמא בְּמֹת שֶׁל בְּעֵתָהּ וּמֹת? מֵה?
 ראש בולדוֹר?
 צִבַּע אֶת פְּנֵיו
 צִבַּע אֶת כְּתָפָיו
 צִבַּע אֶת חֻזְהוֹ
 בְּדָם אֲדָם־שְׁחֹר. הָאֵלֶּה הֵם
 ערים, או שמא בְּמֹת שֶׁל בְּעֵתָהּ וּמֹת?
 כִּמָּה קָשָׁה הַסְּעוּדָה:
 גּוּף הָאֲדָמָה, לֵב הָעִיר, מִימֵי הָאֱלֹהִים,
 בְּכַד אֶחָד.

פְּרָחִים יְבִשִׁים מִתְחַלְקִים עִם יַעֲרוֹתֵינוּ בִּגְזֹן,
 וְהִטְרַף מִכָּל הַסּוּגִים
 נִדְחָקִים בְּתוֹכָם, מְשַׁנְּנִים אֶת כְּאִבָּם,
 הַתְּאֲמִיר לְשִׁחַר שִׁירֵיהֶ, הַשִּׁירָה,
 לְפָרֵשׁ עֲכָשָׁיו אֶת מִטְפַּחְתּוֹ?

הַיּוֹכֵל לְכַסּוֹת
 מֵה שְׁנֹאכֵל מִגּוּף הָאֲדָמָה, או שְׁנִקְרַע?
 וְעַם מֵה? וְאִיךָ יֵאָחֶז אֶת אִיבְרֵי הַזְּמַן הַזֶּה,
 וְאֵילֹו מִיִּם יִרְחֲצוּ אֶת חֲטָאָיו?
 כִּמָּה מְרֵה הָאֲמֵת: בָּאוֹת הַנְּבוּאוֹת בְּפִרְחָה,
 וְנִמְסְרוֹת בְּחָרְבָה.
 הַתְּרַבּוֹת צְחִיחָה, וְהָאֲדָמָה קִבְרָה.

מְחוּג שֶׁל דָּם
 הִיא הִירִידָה. יַד הַנְּצַח מוֹשְׁטָת.
 אֵינִי סְבוּר כִּי יַד הַנְּצַח הִיא לֹא שֶׁל דָּם.

.6

הָאוֹר שׁוֹאֵל עַל בֵּיתוֹ:
 מַעֲרָב אוּ צְפוֹן?

מִזְרַח או דְרוֹם?
נִסְתָּר וְקָר
נִסְתָּר וְקִפּוּא – גִּזּוּל
בְּכָל הַדְרָכִים.

מִדּוּעַ הַשָּׁמַיִם הָאֵלוּ
מוֹלִידִים קְסָדוֹת?
לְמִי נִפְנָה, הַיָּם הַתִּיכוֹן שֶׁלָּנוּ?
לְסִינִי בַתְּעִיָּתָה?
אוּ שְׂמָא לְטַבְעוֹת הָאֲגָדָה?
וְאוּלֵי לְדָם שֶׁנִּשְׁפָּה מִסְפָּרֵי הַנְּבִיאִים?
טִיט אָדָם גְּבוּרָה
מִתְכַּוֵּץ בְּפָנֵי אֱלֹהֵינוּ.
אָבוּי, כִּמָּה טְרָגִי הוּא הַסּוּף –
כָּף הַעֲפָר – הַמְבוּל שֶׁלָּנוּ שׁוֹב,
וְהַהֲרָס הַמּוֹבִיל לְהָרֵס.

אֵלֶּה הֵם יְמֵינוּ מְדַבְּרִים וּמַעֲשִׂינוּ מְדַבְּרִים:
הָאֲמֵת בְּתוֹכֵנוּ
כְּרִצוֹן הָאֲגָדָה
לֹא כְרִצוֹן הַשֶּׁכֶל.

הַבְּתִים שֶׁבְּתוֹכֵנוּ לֹא מְאֲמִינִים לַחֲלוֹנוֹת,

לֹא מְאֲמִינִים אֶף לְעֵשְׂשִׁיזוֹת,
נוֹשֵׂא הַשֹּׁחַר אֶת מִשְׁאוֹ
וְחָג כְּזֹר בְּקַמְטֵינוּ.

כָּל דְּבַר אוֹמֵר: הֵיוּ שְׁלוֹם
שִׁטְחֵי יְמֵינוּ
וּמִתְבָּרוֹת יְלָדֵינוּ
וּבְקַבּוּקֵי הַדִּיּוֹ שֶׁל עֲטִיהֶם
וְעַפְרוֹנוֹתֵיהֶם

והמטות המוצעות בחלומותיהם.

מדוע פני האבן
 בין כרם הזית שלנו לבין חופי
 מתקמטים? מה?
 כבוד האלף-בית פצוע?
 או שמא סכיניו
 נשברות ומגודות?

צליל רחוק של חליל
 עולה מפצעינו
 כניחות נפוץ בבגדי העצים.

מחוג של דם
 היא הירידה. יד הנצח מושטת.
 איני סבור כי יד הנצח היא לא של דם.

.7

עולם נצלב היום. אחר מכחיש: מי מהם כעת יוצא מפצעו,
 ונכנס לפצעו?
 התתכן השאלה כהסגת גבול?
 או שמא שרון החפוש הוא כפירה? ומה
 אם אהיה בקי יותר באהבתי, ובמדברה? ומה
 אם שביתי מלאכים באנחותי, ותשאלתי אותם
 והתכופפתי מעל החשכה שלי,
 והלכתי לאבוד,
 ותשאלתי אותי?

תשוקותי משתגעות,
 ומנין יבואו העצבונים הללו אל רוחי?
 ואני מכם,
 שני העולמות, לובש אל לבושכם –
 הבגד שרקמו הנבואות,

והפיקו השמים?

האדם הערמומי. ובמַעֲרָה מִים שֶׁהִתְאַבְּנוּ. וְעִירָם
נֹצֵץ בְּלִיל "יודאס". זהו
זהב הקדמונים, וזה
זהב החדשים – הכוכבים מִכֶּסֶף
ההוראות מִכֶּסֶף
הפוליטיקה מִכֶּסֶף.

מה מעורר את השכל לרצח במזרח התיכון,
בירושלים, בגני בגדאד,
או דמשק ובירות וקהיר?
מה יותר, מה יתפור, ומה
ישאר מהזכרון הזה?
מי יעז בשעת ערבים זו,
ברגע הזה – הצמת,
לומר בגלוי: לא,
אורנו לא היה
אלא אשליה, ואין אנו אלא אנשים מניר.

מחוג של דם
היא הירידה. יד הנצח מושטת.
איני סבור כי יד הנצח היא לא של דם.

8.

דגל הזמן אדם, שחור. מה?
מי תופר תכריכים
לריקנות, לריקנות הזו – המולדת?
היתכן כי התעפנו
מרוחות ההשרדות,
ומהמצאות קלה על אדמתנו,
וכבדה בשמים?

9.

מְחוּג שֶׁל דָּם
היא הִירִידָה. יד הַנְּצִחַ מוֹשֶׁטָה.
אֵינִי סְבוּר כִּי יד הַנְּצִחַ היא לא שֶׁל דָּם.
הִיתָכֵן כִּי אֲדַמְתָּנוּ
מִסְתַּתֶּרֶת, מִהֶהֱתַחֵלָה,
בְּרֹזִי הַנְּסִתָּר?
אָמַר לְשִׁירְתֶּךָ: עֲצַמְתִּי אֶת עֵינֵי
כְּדֵי לְרֹאוֹת.

גליון 268, יוני 2002

מערבית: מוחמד חמזה ע'נאים